

6. Рожнов А. П. Правоприменительная практика как нетрадиционный источник российского права: автореф. дис. ... канд. юрид. наук / А. П. Рожнов. – Волгоград, 2003. – 31 с.

7. Харьковская цивилистическая школа: антология семейного права: монография / В. К. Антошкина, В. И. Борисова, И. В. Жилинкова и др.; под общ. ред. И. В. Спасибо-Фатеевой. – Х.: Право, 2013. – 240 с.

УДК 347.133.2 (043.2)

Утехіна І. С., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Білоусов В. М., старший викладач

ОСОБЛИВОСТІ ДОГОВОРУ КОНТРАКТАЦІЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ

Цивільно-правовий договір контрактації сільськогосподарської продукції, у сучасному світі не такий популярний як інші договори, що передбачені в Цивільному кодексі України. Тому науковці не зосереджують на ньому увагу, хоча в ньому є свої особливості.

Перш за все треба зазначити, що договір контрактації сільськогосподарської продукції регулюється Розділом III, Параграфом 4 і становить лише 1 статтю – 713 Цивільного кодексу України.

У зв'язку з переходом до ринкових відносин втратило своє значення планування закупок продукції, вирощеної сільськогосподарськими організаціями. Реформа економічних відносин супроводжувалася перетворенням радгоспів і колгоспів у господарські товариства, виробничі кооперативи, утворенням селянських (фермерських) господарств заснованих на приватній власності. Нині здійснюються лише закупівлі матеріальних цінностей, у тому числі сільськогосподарської продукції і продовольства для формування запасів державного матеріального резерву, на утримання Збройних Сил України, виправних установ і мобілізаційних резервів.

Особливості державних закупівель сільськогосподарської продукції шляхом укладення договору контрактації визначені в статтях 272-274 Господарського кодексу України. В нормах цих статей міститься загальна характеристика державних закупівель сільськогосподарської продукції за договорами контрактації, а також дається вказівка на особливості цього виду договорів. Головна особливість полягає в тому, що за договорами контрактації здійснюються державні закупівлі сільськогосподарської продукції на підставі державного замовлення на її поставку.

У сфері контрактаційних відносин норми Цивільного кодексу України

необхідно трактувати ширше, аніж норми Господарського кодексу. Відповідно до норм першого Кодексу контрактантами сільськогосподарської продукції можуть бути не лише державні організації, а й юридичні особи права приватної власності, оскільки у ньому немає обмежень щодо кола осіб, які можуть здійснювати закупки за договорами контрактації. Це, в свою чергу, свідчить, що норми Господарського кодексу в сфері контрактації сільськогосподарської продукції мають більш вузьке застосування порівняно з нормами Цивільного. Таким чином, в разі буквального тлумачення положень законодавства про сферу застосування договору контрактації, фактично призначенням норм Цивільного кодексу є врегулювання будь-яких договірних відносин контрактації сільськогосподарської продукції, за винятком державних замовлень на поставку державі сільськогосподарської продукції. Останнє, в свою чергу, регулюється виключно нормами Господарського кодексу та окремого спеціального законодавства у цій сфері.

Сфера же договірних відносин контрактації між приватними суб'єктами спеціально фактично не врегульована жодним чином, не враховуючи норми однієї статті Цивільного кодексу. Враховуючи важливість розвитку договірних відносин для сільського господарства, вважаємо за доцільне прийняти окремий нормативно-правовий акт або відповідний розділ у спеціальному законі, що б додатково врегульовував форми реалізації сільськогосподарської продукції, а, зокрема, відносини контрактації між особами приватного права.

Таким чином будуть забезпечені всі права та інтересів як сільгосптоваровиробників, так і заготівельників у відносинах контрактації та формування механізмів збуту й отримання відповідної сільськогосподарської продукції на приватних або ж комерційних засадах.

Література

1. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40-44. – Ст. 356.
2. Майданик Р. А. Аномалії у цивільному праві: навч.-практ. посіб. / Р. А. Майданик, С. М. Бервено; відп. ред. Р. А. Майданик. – К., 2010. – 1008 с.